

Ryszard Legutko: Nachádzame sa v kritickej situácii. Kompromis s EÚ neprichádza do úvahy, pretože EÚ nechce dohodu

21. septembra 2021 ✚ Politika ✚ Európska únia, Rozhovory

Nastane oligarchizácia Európskej únie a sveta vo všeobecnosti. Hlavnými hráčmi budú Čína, Rusko, Spojené štáty a Nemecko. My budeme môcť robiť iba to, čo nám zadajú. Suverénne Poľsko (a nielen Poľsko) so všetkými svojimi súčasnými obmedzeniami sa stane iba spomienkou.

Jacek Karnowski sa rozpráva s profesorom Ryszardom Legutkom, filozofom, publicistom, autorom kníh o sociálnych a politických otázkach, poslancom Európskeho parlamentu.

Zdroj: Flickr

Jacek Karnowski: Slová Wladysława Frasyniuka, ktorý označil poľských vojakov strážiacich východnú hranicu za „svorku psov“ a „odpad“, šokovali mnohých ľudí. Je možné, že sme v procese zdivočenia totálnej opozície pravdepodobne dosiahli kritický bod?

Ryszard Legutko: Proces zdivočovania totálnej opozície pokračuje desivým tempom a zdá sa, že vlastne nemá konca. Vždy si možno predstaviť, že niekto pôjde ešte ďalej a bude to ďalej vyostrovať. Tentoraz sa však skutočne stalo niečo dôležité.

Prečo?

Počas komunistickej éry sa hovorilo, že Poliaci rešpektujú iba dve inštitúcie: Cirkev a armádu. Samozrejme, nešlo o Poľskú ľudovú armádu, ale o armádu všeobecne, ktorá má v povedomí Poliakov čestné miesto. Keď hrozilo nebezpečenstvo, na obranu vlasti sa zvyčajne postavila armáda, pretože jej absencia alebo slabá armáda viedli ku katastrofe. Na Cirkev sa útočí už desiatky rokov, najprv verbálne, metafyzicky. Ide o zneváženie Cirkvi a jej posolstva tým, že ju teraz špinia rúhaním. Teraz udierajú aj do armády.

Vo vojne proti vláde nemôže byť ušetrená žiadna inštitúcia, dokonca ani taká dôležitá inštitúcia ako armáda?

V Poľsku počas tejto poľsko-poľskej vojny neexistuje zhoda prakticky v nijakej otázke. Kedysi sa hovorilo, že konflikt by sa nemal dotýkať zahraničnej politiky, ale to samozrejme nikdy neplatilo. Obrana bola tiež označená za obzvlášť citlivú oblasť vyžadujúcu si zdržanlivosť. Teraz sa ukazuje, že to neplatí, že aj armáda je nepriateľská. A dejú sa nehanebnosti, pre opis ktorých niet vhodných slov.

Aké sú zdroje tohto procesu?

Dôležitým zdrojom je, samozrejme, samotná hrubosť, ktorá nás zaplavuje v rastúcej vlne od roku 2005, a ktorú spustil Tusk a jeho vojsko. Hrubosť sa stala zbraňou, ktorá má znevážiť každú osobu alebo inštitúciu, ktorá je akýmkoľvek spôsobom spojená s vládnuou stranou. Je to čosi ako zabíjanie slovom.

Ústavný súd už neexistuje, existuje „súd Julie Przyłębskej“...

Toto je príklad hrania sa so slovíčkami, tvorí sa jazyk, ktorý má zabíjať už na úrovni pomenovania. Vo vedomí opozície štát vlastne už neexistuje, pretože jeho inštitúcie sú už v područí vládnucej strany PiS, a keďže sú PiSovské, sú kontaminované, treba na ne nadávať, ponižovať, podkopávať ich existenciu, pracovať proti nim. To je v skutočnosti vec veľmi deprimujúca. A nejde o toho či onoho chamtivca, o toho či onoho šaša. Pretože ak približne polovica Poliakov, v každej doba veľká časť obyvateľstva, schvaľuje tieto kroky, ak sa fakticky opozícia zúčastňuje na procese delegitimizácie štátnych inštitúcií, znamená to, že kríza je veľmi hlboká.

Môže takto zvnútra ničený štát prežiť?

Keď pozorujeme, čo sa deje, niektorí ľudia sa už nečudujú, že poľské dejiny prebiehajú tak, ako prebiehajú. To znamená, že v poľskom vedomí je skutočne trhlina. Neviem, či môžeme hovoriť o dvoch národoch, ale mnohé tomu nasvedčuje. Pokúšajú sa delegitimizovať poľský štát len preto, že tento štát je pod vplyvom vlády, a aj keď vedie očividne racionálnu politiku, aj tak ho ničia. Teraz prežívame moment istého zmätku, pretože opozícia sa zastavila pri starej verzii ortodoxie...

...čiže za predpokladu, že Európska únia podporuje vpustenie imigrantov. Dnes Brusel hovorí, že ich nemáme vpúšťať. Tusk sa pokúšal intervenovať v súlade s líniou svojho tábora, ale s minimálnym úspechom. Ani „kráľ Európy“ nemá celú túto zoologickú záhradu pod kontrolou...

Šialený džin už bol vypustený z fľaše a je ťažké ju znovu zavrieť. Opozícia nebude hovoriť: my sme sa mýlili, vláda mala pravdu. Zbor pozostávajúci zo šašov a chvastúňov nebude mlčať; bude naďalej dirigovať veľký orchester a ignorovať skutočnosť, že ide o veľmi vážnu záležitosť, ktorá rozhodne o našom osude nielen na roky, ale na celé desaťročia.

Zdroj: Flickr

Je však zaujímavé, že EÚ zmenila názor na masové prisťahovalectvo. Elity EÚ len s veľkou nevôľou ustupujú v ideologických a symbolických otázkach. Často idú ďalej, hoci aj cez mŕtvolu. Tentoraz máme jasnú zmenu smeru. Čo ju spôsobilo?

Ideál multietnickej spoločnosti je stále aktuálny, ale tentoraz zvíťazil pragmatizmus. Migračná vlna v roku 2015 priniesla veľa skutočných problémov a existovali obavy, že vzbura bude čoraz mohutnejšia. Masová migrácia je jednou z mála vecí, ktoré dokážu zmobilizovať masy ľudí. Zelená a dúhová agenda sa dostali tak hlboko do povedomia západného človeka, že proti nim nikto neprotestuje. O otázke hraníc rozhodli otázky politickej bezpečnosti. Tí, ktorí prijímajú rozhodnutia v EÚ sa boja riskovať prepuknutie ľudovej vzbury. Možno keby Angela Merkelová opäť povedala „Vitajte!“, Európska komisia by zaujala iný postoj. Ale ak to nechce prijať Berlín, nechce to prijať ani EÚ.

Takže teraz majú tieť malé potôčiky, a nie veľké rieky, ktoré môžu prebudiť národy?

Áno. Nerobme si ilúzie: migračná politika bude naďalej využívaná proti Poľsku a nedočkáme sa pochvaly ani uznania. Tlak na imigráciu v symbolickej sfére, tlak na multikulturalizmus vo vzdelávaní, v živote nezmizne.

Možno si položiť otázku, či by opozícia bola schopná bojovať za nezávislosť, ak by sa dostala k moci? Je to tábor v oveľa horšom stave ako v roku 2007, keď sa ujal moci. Prišla veľká dávka infantilizmu a svoj podiel na tom má aj kultúrny marxizmus.

Sú tam rôzne prúdy. Niektorí chcú prijať bratov imigrantov, aby vykopli PiS, a dúfajú, že tak vytvoria chaos a vládnuca strana stratí popularitu. Existuje skupina neomarxistov, ktorí veria, že v multikultúrnom taviacom kotli vzniká nová spoločnosť, nový človek, a poľská, národná a katolícka identita, ktorú nenávidia, zanikne. Napokon sú tu aj takí, ktorých možno označiť za „sentimentálnych bláznov“, ktorí používajú rétoriku súcitu a inštrumentálne sa odvolávajú na evanjeliové hodnoty. Ak by, nedajbože, došlo k politickej zmene, potom aj keby sa časť opozície naozaj snažila viesť rozumnú politiku, ak by chcela zachovať určitú slobodu pri rozhodovaní v rukách poľského štátu, bude na to už neskoro.

V akom zmysle?

Títo ľudia sa politicky tak zadlžili u zahraničných subjektov, že sa nebudú môcť ničoho domáhať. Okrem toho sú už mentálne závislí od týchto subjektov, ktoré s nimi takto aj zaobchádzajú. Navyše procesy globalizácie zašli tak ďaleko, že opozícia – ak sa dostane k moci – už nebude mať taký priestor na slobodu, aký mala v roku 2007. Koniec koncov, paralelne prebieha program odoberania kompetencií národným štátom, a to už aj formálnym spôsobom.

Dôjde k ďalšiemu skráteniu vôdzky?

Ak Brusel zavedie systém väčšinového hlasovania o všetkých otázkach, o čo sa aj snaží, to bude už koniec. Nachádzame sa teda v absolútne kritickom okamihu. Už dnes sa v Únii rozvíja absolútne bezprávie, na pravidlách nezáleží. Ďalší krok bude znamenať, že už nebude existovať Poľsko v politickej podobe, akú sme zažili v posledných desaťročiach. Samozrejme, že kompetencie stratia najmä slabšie krajiny.

Takže plán je taký, že niektoré štáty si zachovajú svoju suverenitu a moc?

Áno, pretože skutočnú politickú a hospodársku moc nemožno zrušiť žiadnymi zmluvami. Naopak, práve najsilnejšie krajiny berú na seba interpretáciu nových predpisov a ich realizáciu. Podľa navrhovaného

modelu sa výrazne zvýši moc inštitúcií EÚ nad krajinami, ako je Poľsko a iné menšie krajiny. Sila týchto inštitúcií, ktorým chýba demokratická legitimita, pochádza od najsilnejších štátov. Nastane oligarchizácia Únie a sveta vo všeobecnosti. Hlavnými hráčmi budú Čína, Rusko, Spojené štáty a Nemecko. Budeme môcť robiť iba to, čo nám zadajú. Nebude tu žiadna možnosť opozície, žiadne hlasovanie, ktoré by sme mohli vyhrať. Suverénne Poľsko so všetkými svojimi súčasnými obmedzeniami sa stane spomienkou. Mali by sme si jasne a ostro uvedomovať, čo sa nám snažia vnútiť.

Stane sa určitý druh autonómie snom? A možno tieto plány zastaviť? Násilie páchané Úniou je pre verejnosť sotva postrehnuteľné, keďže ide o systém, ktorý sa vystatuje svojou údajnou demokraciou. Čo teda treba robiť?

Demokracia je to, čo Únia uznáva za demokratické. Neexistujú žiadne objektívne postupy, žiadne pravidlá správania, ktoré by niekoho chránili pred obvineniami. Čo treba urobiť? Manévrovací priestor nie je veľký. Určite by sme mali hľadať spojencov, hoci to nie je jednoduché. Európa je dnes pod monopolnou mocou ľavicovej väčšiny. Aj západní kresťanskí demokrati presadzujú ľavicový program.

Napriek tomu je potrebné dosiahnuť dohody s rôznymi stranami a vládami a dúfať v zmenu v Taliansku, Španielsku alebo Francúzsku. Existuje aj rozdelenie medzi Východom a Západom, ktoré sa v istom období stalo jasnejším, keď sa západná Európa stala arogantnejšou voči východnej Európe.

Naša časť kontinentu ešte stále nevytvorila dostatok energie, ale aj to je dôležitá os činnosti. Vo všeobecnosti musíme robiť to, čo robíme, pravdepodobne lepšie ako predtým. Vďaka priaznivej hospodárskej situácii nemáme núdzu o príležitosti. Už sa nemôžeme spoliehať na pravidlá, na zákon.

Odpoveďou na túto bezprecedentnú výzvu má byť široký konsenzus pravicových strán. Bolo podpísané osobitné vyhlásenie, celá vec však utíchla. Čo sa deje?

V tomto Európskom parlamente nie je možná zásadná zmena, ale je potrebné vytvoriť široké spojenectvo. Teraz veľa závisí od Fideszu, Viktor Orbán sa musí rozhodnúť, či vstúpi do frakcie Európskych konzervatívcov a reformistov. Maďari otáľajú, pravdepodobne kvôli voľbám, ktoré ich čakajú v apríli budúceho roka. Dnes sa nechcú vystavovať útokom, čo je pochopiteľné. Nakoniec však bude potrebné prijať rozhodnutia. Pravica v Európskom parlamente určite nebude mlčať. Európsky hlavný prúd organizuje verejné konzultácie, ktoré sú vlastne pastišom komunistickej reality, pretože majú zdôvodniť to, o čom sa už rozhodlo, a to ďalšiu centralizáciu. Napriek tomu chceme predložiť náš návrh konkrétnych zmien zmlúv. Už len preto, aby nemohli povedať, že všetci podporujú ich snahu o centralizáciu.

Hroziaca migračná kríza súvisí so zlyhaním Západu v Afganistane. Taliban sa vrátil k moci prakticky bez boja. Znamená tento neusporiadaný, chaotický ústup USA začiatok úpadku americkej moci? Bude táto udalosť významným predelom vo svetových dejinách?

Tento proces je oveľa dlhší. Už Vietnam možno považovať za začiatok úpadku. Američania napriek svojmu sklonu k izolacionizmu a presvedčeniu o svojej výnimočnosti veria v univerzálnosť svojho modelu demokracie a hospodárstva – sú presvedčení, že je najlepší na svete. V snahe presadiť tento model opakovane zasahovali do záležitostí iných krajín. Postupné pokusy zachrániť svet vývozom demokracie boli neúspešné, dosť brutálne a realizovali ich slabí politici. Teraz sa nám tieto problémy hromadia: amatérstvo a k tomu ešte vnútorná slabosť. Amerika zmietaná nenávisťou k sebe samej sa snaží vytvoriť demokraciu v

spoločnosti zloženej z tradičných kmeňových skupín.

Okrem toho je to vízia demokracie, ktorá je dosť špecifická. Nad americkými základňami aspoň občas zaviala vlajka LGBT. To sotva prispelo k podpore nového poriadku...

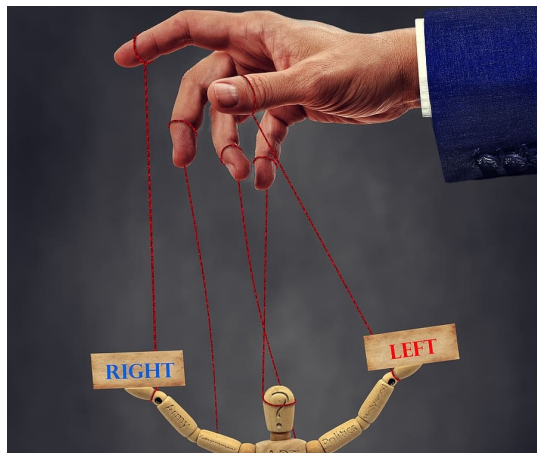
To je naozaj neuveriteľné. Vo svete je toľko mimoriadne dôležitých otázok, ktoré rozhodujú o živote alebo smrti ľudí, a oni sa zaoberajú LGBT ako otázkou, ktorá je absolútne kľúčová pre americkú identitu, modernosť a demokraciu. Amerika s takýmito prioritami má viesť svet a zvíťaziť nad islamom?

Bix Aliu, najvyššie postavený americký diplomat vo Varšave, sa v skutočnosti zaoberal len touto otázkou. Vo frontovom štáte NATO, v čase obrovských geopolitických otrasov...

A robil to mimoriadne arogantne, akoby Poľsko bolo americkou kolóniou. Taktiež veľvyslanci z iných krajín posúvajú hranice toho, čo je v otázke LGBT prijateľné.

Maďari hovoria, že ešte nikdy nezažili taký útok ako teraz, keď prijali zákon na ochranu detí a zároveň obmedzili propagandu LGBT...

Sila tejto ideológie je obrovská, dokonca aj Donald Trump jej podľahol. Potom je tu absurdná rétorika, podľa ktorej ide o slabú „menšinu“. Čo je to za „menšina“, keď ju podporujú mocné vlády, EÚ, OSN, UNESCO, globálne korporácie, banky, všetci? Zaujímalo by ma, ako je to vôbec možné? Čo sa tu deje? Ako si mohla malá skupina ľudí podmaniť hlavné inštitúcie západného sveta?

Zdroj: Pxfuel

Možno je to nové pseudonáboženstvo? Nejaká náhrada za zmysel existencie, za akciu?

Je to možné. Keď sa metafyzika zrúti, keď postupuje sekularizácia, vzniká vákuum, do ktorého vstupujú rôzni démoni. Nemôžem sa však zmieriť s tým, že práve tento démon dobyl svet. Ide pravdepodobne o **druhú vlnu víťaznej sexuálnej revolúcie z roku 1968, ktorá zmenila politickú krajinu celej západnej civilizácie**. Revolúcia sa nám zdala smiešna, ale nebola smiešna. Konzervatívna strana, reprezentovaná hierarchickými inštitúciami, univerzitami, školami, rodinou, Cirkvou, bola napadnutá, delegitimizovaná a porazená. Údajne sa tak stalo v mene ochrany súkromnej sféry. Výsledok je však opačný: intímna sféra bola človeku odňatá a stala sa takmer centrom politiky. Po revolúcii prišli byrokrati, doktrinári, ktorí z ľavicovej vzbury urobili štruktúry, prevýchovné programy, spojili problém s peniazmi.

Týmto spôsobom sa najosobnejšia súkromná záležitosť, rod, stala ideologickým baranidlom, ktorým mocné politické štruktúry uskutočňujú veľký a brutálny sociálny experiment. A tých, ktorí im odporujú, nazývajú nepriateľmi. Nie je prekvapujúce, že počet nepriateľov dnešnej demokracie je oveľa väčší ako počet nepriateľov komunizmu v minulosti. Dnes je oveľa jednoduchšie páchať myšlienkovú trestnú činnosť „nesprávnym myslením“. Je ľahšie stať sa akýmsi „fóбом“.

Ak zvíťazí klimatizmus, ktorý podriaďuje všetku ľudskú činnosť otázke uhlíkovej stopy, možno budeme čeliť skutočne totalitárnemu svetu. Všetko sa stane politickým, všetko bude podliehať kontrole, pretože od toho bude závisieť „osud planéty“...

Našli sme „Matku“, ktorej sme všetci, nielen ľudia, deťmi. Máme žiť tak, aby jej bolo dobre. Ale to je len zdanlivé. Koniec koncov, robíme hrozné veci, vytvárame 50 pohlaví, spájame mužov s mužmi, ženy so ženami, zasahujeme do všetkého, čo sa len dá. **Slová „príroda“ a „prirodzený“ sa stali prekliatymi a metafyzika bola odmietnutá.** Vzdelaný človek je dnes ochotný prehltnúť všetky dilemy genderideológie, len aby sa vyhol používaniu slov „príroda“ a „prirodzený“ vo vzťahu k človeku a morálke. Na druhej strane máme byť úctiví voči „Matke prírode“, máme sa cítiť ako úbohá čiastočka prírody, proti ktorej sme v minulosti strašne hrešili a stále hrešíme tým, že ju znásilňujeme.

Divná mätež ozajstnej pýchy a zdanlivej pokory vo vzťahu k poriadku prírody. Chaos v hlavách, ktorý ľahko plodí ideologické frázy vtĺkané do hláv.

V tejto situácii je krehká loď poľskej vlády s neistou väčšinou vystavená útokom zo všetkých strán. Má táto loď šancu na prežitie?

Je to ťažké obdobie. Zjednotená pravica nebola taká jednotná, ako sme si mysleli. Spojenci moralisti sa ukázali ako nie veľmi lojálni. Konfliktov je naozaj veľa, ale je tiež pravda, že čokoľvek urobíme, okamžite to vyvolá útok. Funguje to takto: *Frankfurter Allgemeine Zeitung* alebo iné médiá opíšu problém, komisári EÚ vyjadria svoje znepokojenie, Európsky parlament o tom diskutuje a odsúdi to a všetko sa vráti do Poľska, čo poskytne propagandu opozícii a problémy vláde. V súčasnosti je najdôležitejším problémom stabilná väčšina v parlamente. Ak ona bude, myslím si, že opozícia bude trochu zneistená. Opozícia prepadá záchvatu radosti, keď si myslí, že nám môže čo i len trochu ublížiť. Musíme ukázať, že sme zodpovední. **Kompromis s EÚ neprichádza do úvahy, pretože EÚ nechce dohodu,** ale zničenie tejto vlády. Treba zdržiavať, uhýbať, čakať na novú situáciu.

© **Všetky práva vyhradené. Článok bol prebraný z týždenníka *wPolityce.pl*.**

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/ryszard-legutko-nachadzame-sa-v-kritickej-situacii-kompromis-s-eu-neprichadza-do-uvahy-pretoze-eu-nechce-dohodu/>